

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 612/2016-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. októbra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Consiliaris, s. r. o., Ružová dolina 8, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Branislav Kšiňan, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 6 CoZm 1/2016 a jeho uznesením z 13. apríla 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 CoZm 1/2015 a jeho uznesením zo 16. apríla 2015, ktorým nebol oslobodený od súdnych poplatkov v jeho veci, a tiež v konaní vedenom pod sp. zn. 6 CoZm 1/2016 a jeho uznesením z 13. apríla 2016, ktorým bolo zastavené konanie z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku vo výške 2 819,50 € (ďalej aj „uznesenia krajského súdu“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 22 Zm 12/2014-48 z 3. decembra 2015 zastavil konanie „o zaplatenie peňažnej sumy 46 999,87 € s prísl.“ z dôvodu, že sťažovateľ neuhradil v stanovenej lehote súdny poplatok za návrh vo výške 2 819,50 €. Následne o odvolaní sťažovateľa proti tomuto uzneseniu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 6 CoZm 1/2016 z 13. apríla 2016 tak, že potvrdil zastavenie konania.

3. Tomuto konaniu predchádzali uznesenia okresného súdu sp. zn. 22 Zm 12/2014 z 3. decembra 2014 a krajského súdu sp. zn. 1 CoZm 1/2015 zo 16. apríla 2015, ktorými nebolo sťažovateľovi priznané oslobodenie od súdnych poplatkov (predmetné uznesenie krajského súdu napadol sťažovateľ svojou sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy na ústavnom súde 30. júla 2015, ktorá je posudzovaná v konaní vedenom pod sp. zn. Rvp 11508/2015, pozn.).

4. Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že postupom a uzneseniami krajského súdu v týchto konaniach „došlo pravdepodobne k zásadnému pochybeniu súdov..., majúce za fakticky následok odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom“, a tým aj k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu, dostupnosť súdu a spravodlivý proces (sťažovateľ vytýka krajskému súdu aj to, že nevyhovel jeho požiadavke prerušiť konanie z toho dôvodu, že podal predtým sťažnosť ústavnému súdu).

5. V petite sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že postupom a uznesením krajského súdu z 13. apríla 2016 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 CoZm 1/2016 došlo k porušeniu jeho označených práv podľa ústavy a dohovoru. Zároveň

žiada, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Sťažovateľ namieta porušenie označeného základného práva zaručeného ústavou, ako aj práva zaručeného dohovorom (bod 7) uzneseniami krajského súdu spočívajúcimi v ním tvrdených skutočnostiach uvedených v bode 4.

10. Z ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

12. Sťažovateľ sa obrátil so svojou sťažnosťou na ústavný súd z dôvodu, že údajne splnil všetky zákonné predpoklady a vyčerpal všetky zákonné možnosti, ktoré mu zákon poskytuje na účinnú ochranu jeho základných práv a slobôd, a ústavný súd je jediným súdom, ktorý je oprávnený o sťažnosti rozhodnúť.

13. Podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) účinného do 30. júna 2016 dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa vo všeobecnosti rozumie taký postup súdu, ktorým bolo účastníkovi konania znemožnené uplatňovať v súdnom konaní tie procesné práva, ktoré účastníkovi patria podľa jednotlivých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku [(napr. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 1 Cdo 9/2007 z 26. februára 2007 zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že zastavením odvolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, keď pre tento postup nebol daný zákonný dôvod, došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom (§ 237 písm. f) OSP)].

14. Sťažovateľom namietané porušenie práv vyúsťuje do jeho tvrdenia o odňatí možnosti konať pred súdom, čo v okolnostiach danej veci predstavuje dovolací dôvod proti rozhodnutiu krajského (odvolacieho) súdu podľa § 237 písm. f) OSP [v súčasnosti je tento dôvod premietnutý do § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok]. Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k postupu a uzneseniu krajského súdu z 13. apríla 2016 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 CoZm 1/2016 je z uvedených dôvodov neprípustná (§ 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde).

15. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol už po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (obdobne napr. m. m. II. ÚS 105/05 a I. ÚS 300/2016). Takýto prístup k otázke prípustnosti dovolania v obdobných veciach napokon vyplýva aj z rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozhodnutie sp. zn. 5 Cdo 230/2007 z 30. júla 2008 alebo predtým judikát R 50/97 uverejnený v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, alebo už uvedené rozhodnutie v bode 13).

16. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uvedených v bode 5.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. októbra 2016